

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročna velja za Avstrijo: za celo leto 3 krene, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je platiči naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravljanje se nahajata v Ptaju, gledališko poslopje štev. 3.

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vrata. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanil uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/4 strani K 32, za 1/8 strani K 16, za 1/16 strani K 8, za 1/32 strani K 4, za 1/64 strani K 2, za 1/128 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 8.

V Ptaju v nedeljo dne 20. februarja 1910.

XI. letnik.

Kmetje pozor!

Prvaški poslanci so razbili deželni zbor. Vselej tega je vse gospodarsko delo one-mogočeno in vi ne dobite nobenih podpor.

Podpisano vodstvo napredne "Štajerceve" stranke sklicuje vselej tega

dva kmetska shoda,

ki se vršita oba v nedeljo, 20. februarja in sicer prvi ob 10. uri dopoldne v "kazini" v Ptaju, drugi pa popoldne ob 4. uri v gostilni Skorčič v Ormožu.

Dnevni red obeh shodov je:

"Kmetje in razbiti deželni zbor."

Pridite vse, ki čutite ljudsko bedo! Nikdo ne ostani doma, da bode kmetsko ljudstvo samo pokazajo svoje mnenje in odločno protestiralo.

Vsi na delo!

Vodstvo "Štajerceve" stranke.

„Proč od Gradca!“

S tem zastarelim bojnim klicom hodijo zdaj prvaški poslanci obeh strank po deželi in trošijo vbgemu ljudstvu pesek v oči. Ne vemo, ali verujejo ti gospodje v svojo moč, ali pa imajo slovensko ljudstvo za velikega bedaka, ki si pusti vse dopasti... Shodi, oklici, gvorji in članki z gorostasnimi svojimi trditvami ne pomenujo po našem mnenju nič drugačega, nego da se prvaški poslanci naravnost norčujejo iz slovenskega ljudstva. Svoj čas so ti slovenski poslanci ednostavno doma ostali in za pečjo "rilec kuhali." Bili so poslanci, ali udeležili se niso sej deželne zborne, spali so na medvedovi koži. To bedasto počenjanje postalo je končno tudi najunmenjšemu zagriženemu volilcu preveč otroče. In volilci so pred 6 leti tako rekoč s silo nagnali slovenske poslance v deželnim zboru. Volilci so takrat rekli: Vi slovenski poslanci ste bili izvoljeni, da deitate in da nam pomagate, ne pa da spite doma za pečjo, medtem ko se nam vedno slabše godi... Šest let so prvaški poslanci ta sunek pod rebra vpoštevali. Ali letos jih je postal stvar zoper predlogotvorna, zaželego se jim je zoper po spanju za pečjo in z naravnost neverjetno brezvestnostjo so šli in razbili deželni zbor! In zdaj se slovenski poslanci zavedajo svojega greha, zdaj se bojijo ljudstva, se bojijo, da bi narod izpozna njih slabote. Zato pa međejo med kmete tisočer oklicov in listov, zato vpijejo, zato prirojajo shod za shodom in trosijo na ta način ljudstvu pesek v oči... Doma pa se ljudstvu za hrbtom krohotajo in se nordijojo iz te ponizne molzne krave, iz tega dobrega štajerskega ljudstva, ki si pusti od svojih slovenskih poslancev vse dopasti...

Ali molzna krava, ki si jo popolnoma izžemal in jo se vedno mudči, udariti zna nakrat z nogo... slovensko ljudstvo bude nakrat iz-

gubilo vso potrežljivost in bode udarilo, bode pričelo grozoviti boj proti prvaškim poslancem.

Kmet ne dovoli več, da bi se slovenski poslanci iz njega norčevali! In norčevanje, nič drugačega nego podložanje je, kar se zdaj čita v prvaških listih in sliši na prvaških shodih...

Prvaški poslanci vpijejo zdaj: To in to smo zahtevali in niso nam hoteli v Gradcu ustreči. Ja vraga, vsakemu predlogu se pač ne more ustreči. Res je pa, da smo ravno v zadnjem času za spodnji Stajec precej dobili. Seveda, en dr. Kukovec ne more v deželnem zbornici ničesar dosegči, kajti njegov glas res ne gre v nebesa. Mislimo pa, da prvaški poslanci prav mnogokrat zahtevajo stvari, katerih korist je vsaj dvomljiva. Kmetijska šola v Sv. Juriju košta deželo pol milijona kron in to za 25 učencev; vsak učenec nas košta na leto čez 2000 kron. Mi res ne vemo, kaj bi ne bilo bolje, da bi se teh 500 tisoč kron v druge kmetske namene porabilo. Take dragocene zahteve seveda deželni zbor ne more vsak dan izpraviti, kajti drugače bi morali deželne doklade podvojiti in potrojiti. Da se je pa nekaj predlogov slovenskih poslancev odklonilo, so ti tudi sami kriji. Vkljub temu, da znajo Benkoviči v Verstovških prav dobro nemško govoriti, govoriliso na lašč izključno slovensko. In večina ne razume slovenščine ter je predlog moral odkloniti. Svoji politični hujskariji so ti prvaški poslanci žrtvali blagor svojih volilcev... Zdaj pa vpijejo: to in to se nam ni dovolilo! Slovenski poslanci, roko na srce, — da se vam tega ni dovolilo, ste vi sami kriji! Sicer pa to ni noben vzrok, da se zbornico sploh razbije. Sploh se danes ne gre za vprašanje: kaj so slovenski poslanci v deželnem zboru zahtevali, — marveč gre se edino za to-le vprašanje: koliko kriisti ali škode so napravili prvaški poslanci slovenskemu ljudstvu s tem, da so razbili deželni zbor?!

Zato in edino zato se gre! Tudi tukaj velja beseda: na njih dejanjih in ne na njih besedah jih bodo izpoznavi. Besede prvaških poslancev so sladkejši od medu in cele ure dolgo vam bodoje pravili, da so v Gradcu varovali "čast in blagor" slovenskega ljudstva. Ali dejanja prvaških poslancev ne more zatajiti nobeno govorjenje. In ta dejanja pravijo: da so prvaški poslanci prepričani in onemogočili razpravo za našo kraje velevažnih železnic, — da so prvaški poslanci kriji, da kmetje za uničene vinograde ne dobijo več brezobrestnih posojil, — da so prvaški poslanci anedli slovenskim kmetom podpore za sušo in točo, — da so ti slovenski poslanci 8 dni razgrajali in zapravili v tem tednu 8 tisoč kren, kajih moramo mi s svojimi krvavimi davki plačati... Niti eno teh trditv nam ne morejo prvaški poslanci ovreči, vse to morajo priznati, kajti resnica se ne da zatajiti!

In prvaški poslanci vedo prav dobro, da ljudstvo ne more več trpeti in da raste v srcu tega ljudstva grozovita nezadovoljnost. Polagoma pričenja to ljudstvo izpečnavati, da leži vsa moč

v njegovi lastni roki. In že padajo ljudstvu luskine raz oči, že pričenja misli in že uvideva, da prihaja vso zlo od brezvestne prvaške politike...

Ijudstvo se požvižga na vso politiko, dokler nima toliko kruha, da bi svojo lastno deco nasnilo... Ali vedo doktorji in profesorji, ki so slovenski deželni poslanci in ki so hiadno-krvno ljudem vse podpore odjedli, — ali vedo ti gospodje, kaj se pravi stradati? Mi jim privočimo, da jim gre dobro. Ali vraga, človek, kateremu vsak dan pečenka ostaja, ne bode nikdar razumel, kaj se pravi krompirj in kruha stradati! Človek, ki žanje le pri davkarji, ki orje le s peresom po belem papirju, ki obdelava le pečene kokoši, tak človek pač ne more razumeti, kaj se pravi: toča je pobila gorce, suša uničila travnike, mrčesse polja, lakota trka na okno... To je, kar loči slovensko ljudstvo od slovenskih poslancev: razlika med lačnim in nasičenim...

Po spodnjem Štajerskem vladu revčina, vlači lakota! Prvaški poslanci naj ne pozabijo, da lačni človek je vsega zmožen...

Ali bi tej modri gospodi pravili!? Slovensko ljudstvo pričakovalo je v vseh krajih, da bodoje slovenski poslanci pomoci, podpore prinesli. Ali prinasli so — namesto kruha kamenje, namesto podpore — klic „Proč od Gradca!“ Mi ne bodemo govorili mnogo o temu klicu! „Proč od Gradca“ pomeni: „Proč od cesarske kronovine Štajerske!“ Ko so stopili slovenski poslanci v deželno zbornico, morali so priseči. In prisegli so „cesarju zvestobo.“ Zdaj pa delajo proti cesarjevi kronovini Štajerski... Slovensko ljudstvo! Ti sodi, ti se odloči, ali z cesarja, ali pa za — hujskanje!

Kmetje izdani in prodani!

Ta klic se razlega širom Štajerske dežele in ljudstvo je z vsakim dnevom bolj razburjeno. Na mnogih shodih skušajo se klerikalni in liberalni prvaški poslanci oprati, ali to jim ne pomaga. Zatajiti in predlagati ne morejo slediča dejstva: Prvaški poslanci so razbili deželni zbor in s tem političnim zločinom so naložili krvido nase:

1. da se ne zgredi nobena potrebna regulacija potekov;
2. da se ne sklepa o nobeni zgodbi prepotrebnih železniških zvez;
3. da ne dobivajo kmetje več brezobrestnih posojil za pokončane gorice;
4. da ne dobijo po toči in suši na boraško palico spravljeni kmetje nobene podpore od dežele itd.

To so dejstva, ki ostanejo pribita in ki jih noben poštenjak ne more utajiti! In kaj imajo prvaški poslanci proti temu povedati? Ničesar! Na češko komando so izdali in prodali slovenskega kmeta!

Sramota!!

Politični pregled.

Dež. komisija za agrarne operacije na Štajerskem. Za poročevalca te za kmetijstvo važne komisije je bil imenovan namestniški tajnik g. baron W. Lazzarini, za krajevnega tajnika na spodnjem Štajerskem pa g. F. Sima-Gall.

Koroški deželni zbor. Posl. Hofer predlagal je v imenu odseka, da naj se dovoli 8000 K za zboljšanje planin in 2000 K za paše v dolinah, nadalje 500 K za tečaj o gospodarstvu na pašah. Predlog je bil sprejet. Nadalje se je sprejelo predlog, da naj se pri vladu nato vpliva, da predložijo župnijski uradi matrike o rojstvu in smrti vsako četrletje občini. Potem se je razpravljalo o kmetijskem šolstvu. Dr. Waldner je predlagal, da naj se za kmetijsko šolo v Velikovcu število prostih mest na 4 po 70 K in 4 po 50 K zviša, nadalje da naj se dovoli 200 K za izvežbanje mlekarškega učenca v Doren. Priporočal je tudi, da naj se uresniči šolsko kmetijsko posestvo s spodnjo Koroško. Potem je prišel orglar Grafenauer v pričel napadati vrlega kmetijskega učitelja g. Schumy v Velikovcu. Učitelje napadati, mesto za gospodarstvo delati, to je Grafenauerjev cilj! Posl. dr. Lemisch je orglarju pošteno okrečal in mu povedal, da je g. Schumy mož na svojem mestu, ki je že mnogo koristnega za ljudstvo storil. Potem so bili stavljeni predlogi sprejeti. Deželni zbor je razpravjal potem o raznih železniških zadevah. Nadalje je sklenil na predlog posl. Kirschnera, podeliti po 500 K podpore plemskemu in planinskemu društvu Pöcken, ter planinski zadrugi v junske dolini itd. — Odseku se je izročilo razne predloge (glede regulacije Krke, škode sled lanske povodnji itd.) Sprejel se je predlog glede uravnave brega potoka Miess. Potem se je sklepalo še o raznih podporah. — Po daljšem razgovoru se je sprejelo poročilo glede delovanja deželne zavarovalnice za živino z raznimi predlogi na znanje. Klerikalci so seveda proti tej zavarovalnici nastopili, ker nastopajo splošno proti vsemu, kar je gospodarsko koristnega. Kmetje se sicer za to zavarovalnico še vedno premalo zanimajo. Sprejel se je postavni načrt za dviganje samostojne deželne naklade na zasebno porabo vina, umetnega vina in vinskega moča. Za melioracijske načrte se je dovolilo deželnega prispevka 5000 K. Zbornica sprejela je tudi še razne druge gospodarske predloge.

Zblížanje Avstro-Ogrske in Rusije je v zadnjem času točka, s katero se javnost zelo ea široko peča. Kakor znano, vladala je v zadnjih letih med našo državo in Rusijo nekaka napetost, ki je zlasti odkrito v času vojne nevarnosti s Srbijo nastopala. Zdaj poročajo listi, da je Rusija v spošnem načela naše politike na Balkanu priznala in da je torej sporazumljeno go-

tovo. To sporazumljeno pa ima tudi veliki gospodarski pomen. Zdržati se boče narreč v gospodarskem oziru vse evropske države proti Ameriki.

25 let poslanca. Nemško-napredna poslanca H. Prade in dr. Steinwender vrazovala bodeta letos 25-letnico svojega članstva v avstrijski državni zbornici. Pač redka prilika!

Žrebčarna v Mariboru. „Zeit“ poroča, da se napravi v kratkem v Mariboru veliko erarično žrebčarno. Baje bode poveljni nadporočnik J. Fischer. Komisija za konje je že zdaj uresničena.

Za Koroško se namerava baje uresničiti posebno poštno ravnateljstvo. Kakor znano, je zdaj v Gradcu skupno ravnateljstvo za Koroško in Štajersko.

Češka dežela se nahaja v velikih denarnih zadregah; pri posameznemu trgovcu bi se reklo, da je v konkuru. Le najnujnejši tekoči izdatki se zamorejo plačevati. Kakor znano, češki deželni poslanci niti svojih dijet niso dobili, ker je dežela brez denarja. Cela vrsta deželnih lifestantov vložila je že tožbo proti deželnemu odboru, ki svojih obveznosti ne more držati. Zlasti stavbeni podjetniki imajo za razne deželne zgradbe en milijon kron denarja zahtevati, pa še ničesar dobili niso. Lep razmere v vzorni deželi češki!

Razmere na Srbskem. Minister izjavlja, da se je v preteklem mesecu izvršilo na Srbskem 30 umorov, 32 poizkušev umora, 11 samomorov, 75 požigov, 138 tativ in itd. To so razmere!

Ruska carica je glasom poročil popolnoma zblaznila in baje nikogar več ne pozna. Duševno bolana je bila že dalje časa.

Ruski špijoni. Zapri so nekega vohuna Krečmana. Le-ta je priznal, da je član po vsej Avstriji razširjene družbe, ki vohuni za Rusijo. Povedal je, da so mu višji russki oficirji vsa poročila takoj plačali. Baje je Krečman tudi neki novi šrapnel izdal.

Volitve na Angleškem. Natančni izid se je še zdaj izvedel i. s. je bilo izvoljenih: 273 unionistov, 274 liberalcev, 41 članov stranke delavcev in 82 narodnjačev.

Sivo uniformo dobila bode zdaj tudi avstrijska kavalerija. Kmalu bode vsa armada ednakomerno adjustirana.

Abdul Hamid, prejani turški sultan, leži glasom zadnjih poročil na smrtni postelji,

patron društva Mihce pogruntal, ker je midil, da ga bojo volili cerkevni ključarjem in njegov bratec Ajnec bi bil naš prihodnji šolnik, orglar ter mežnar. Pa ni šlo, ker tak gospod ne velja za ključarja, ker ne ve sedme zapovedi božje. Toraj Mihce, Mihce, glej ko drugim jamo skopješ, da sam v njo ne padeš. Ajnec naj pa še enkrat gre dalmatinskim drvarjem žgajnce kuhat, zato je najbolj pripraven. Imamo še več takih; pa še drugokrat kaj povemo!

Ponikva ob južni železnici. Malo tedaj pride od nas Ponikljanov kakšen dopis v „Stajerca“, pa dragi bralci, ne mislite, da spimo zimsko spanje. Kot puščavnik v grabnu pri fermevskem mlincu pride malokedaj med svet; pa kadar pride vendar kaj vidim in slišim. Tako sem tudi zašel in prišel pred novim letom na Ponikvo k g. Ošlaku, da si nakupim nekaj potrebnih stvari za vsakdanjo potrebu. Ko moje stvari v košar počaščim in hočem oditi, vidim našega častitega „Teateršpilarja“, kako zbirajo in pregledujejo nekatere vrste verig tam za vrat, ter rečejo proti g. Ošlaku: te le verige mi posoditi. Hecanje sem si mislil, kaj bodejo g. kaplen šli drve za zimo voziti ali kaj? Pa sem se zmotil; potem pa vprašam: „Totengraberja“, zakaj bojo imeli g. kaplan verige, ter mi pravi: Kaj? ne veš, da bodejo na novega leta in še v nedeljo po novem letu teater Marijine device igraje v farovžu? Radovednost in lepo vreme na novega leta me spravita iz brioga, da grem tudi jaz gledat. Ali kaj se mi je zgodilo? Pred vratimi „Teatra“ pobirala se je vstopnina po 1 K za sedež, za stojisce po 40 vin. Jaz kot siromak, ki nima za farovžke „Teatre“ nikoli denarja, sem si mislil: boje stati, plačati samo 40 vin, pride le manj v farovško bisago. Dragi bralci, kaj pa je bilo zdaj: „Teater“ se začne, to Vam je bilo občudovanja, kako da znajo Marijine device igrati; saj so še Jožekovi Aja domov grede puščavniku od Kranjčevega mlina pripovedali, da še v nebesih ne bo tako lepo; zdaj boste pa rekli bralci Stajerca, so pač zaslužile dobro Marijine device; ker so tako čudno (še nekatero ponoc spilale) se obnašale. Kaj še! G. „Teateršpilar“ so rekli, da še izgubo imajo. Device so pa dobile male žemelj in tistega (oho) po fari usfetanega vina. Prihodnji Vam bom, dragi bralci Stajerca povedal, kaj mi je pravil puščavnik od Kranjčevega mlina, do tedaj pa zdravi.

Fermovško grabenski puščavnik. Podčetrtek. V Vašem cenj. listu z dne 12. januarja t. l. štev. 2 nahaja se pod naslovom „Imeno pri Podčetrtnu“ dlanek, v katerem se trdi, da je prikel g. Matevž Pajk, gostilničar v Imenem k nekemu peku v Podčetrtnu, zahteval od istega opozitor „Stajerca“ in da mu je dočasniki pek radi tega pokazal vrata. Ker sem z doličnim pekom menjen le jaz, prosim da z ozirom na § 12. t. z. sprejeti v prihodnji stevilki nastopni popravek: Žes je, da je prikel nekoga dne g. Matevž Pajk k meni, ter me navorjal, da naj opustim nadaljnjo naročitev „Stajerca.“ Razgovor pa se je vrnil povsem mirno in dostojno. — Neresnična pa je trditve, da bi bil jaz g. Pajk-u zaradi tega pokazal vrata. Toliko resnici na ljubo! — V Podčetrtnu, 13. dne februarja 1910. Jakob Krajčan, pek mojster. — Opomba uredništva: Objavili smo ta popravek, čeprav je zdaj v bistvu dokazano, da Pajk res proti „Stajercu“ agitira in celo ljudi na domu nadleguje. Ako mu g. Krajčan ni pokazal vrata, zna se Pajku to še kje drugod zgoditi! S tem je ta stvar končana!

Št. Obzah pri Breznu. Čitatelji „Stajerca“ se bodejo še spominjali, da so se listi meseca septembra in oktobra lanskega leta s takratnim nadučiteljem Milošom Slemenšekom, najboljšim prijateljem našega župniča, pečali. Stvar ki je Slemenšek najprve v preiskavo in potem 13 mesecev v ječo spravila, bila je njegovim prijateljem zelo neprijetna. „Slov. Gospodar“ je pisal, da je ta celo stvar od nasprotnikov povzročena. „Slov. Gospodar“ menda vse lumpe in falote brani. Vse to Miloš seveda ni pomagal, kajti okrožna sodnija mu je odmerila 13 mesecev. Ali naš „prečastni“, ki se sploh jezi, da je prišla celo stvar v javnost, skuša še vedno svojega prijatelja Miloša oprati. Mnogo prijaznih žensk obiskuje naš farovž. In eni teh žensk je župnik baje rekel, da je Miloš v jedi zahteval nekega duhovnika in mu pri spovedi povedal,

Dopisi.

Razber pri Slov. Gradcu. Ja, vprašat bi mi morali naše špekulantne debelouhega Anžeka in njegovega dolgorstega Miheca, kakove časnike naj beremo?! Marioborske lažnjivosti berita le sama, vsaj giba vklj. štrih. Prav dobro si je

Paris po povodnji.

Zdaj, ko se je velikanska voda vendar potekla, ko se je pričelo v mestu, kakor v predmestnih razvalinah pospravljati, zdaj se še lahko opazuje, kako velikansko škodo je napravila ta povodenj. Kjer je ležala voda, tam je vse v razvalinah, vse uničeno, polno blata in umazanosti. Po cestah se čuti zoperni smrad blata, ki ga je voda zanesla. Zdaj so po cestah tudi desinfekcijska sredstva potresli in povsod diši po karbolu. Bati se je namreč razširjenja kužnih bolezni. Gorajšna slika nam predočuje uničenje, ki ga je napravila ta povodenj. Zgoraj slike vidimo razvaline, ki jih je napravila voda v bližini predmesta Fontainbleau (Verheerung bei Fontainbleau). Iz krasnih cest in parkov napravila je grozovita voda divjo pokrajino. Spodajšnji del naše slike pa kaže uničeno cesto St. Honore v Parizu. (Zerstörte Strasse in Paris). Voda je spodgrebla in prelomila tlak ceste ter napravila vottino. Res, velika sreča, da ni še več ljudi pri tej grozoviti povodnji svoje življenje izgubilo.

da je res nedolžen ter da se bode Milošu zdaj 6 mesecev ječe pustilo. Ne vemo, koliko je na tem resnice! Ako se naš fajmošter in naš znameniti prvački deželni poslanec za stvar ogrejata, potem zna Miloš zopet tu sem kot nadučitelj priti, kar bo gotovo v korist našim šolskim dekletam ...

Kapelja pri Radincih. Miru ni! Še te malo mira, kar ga imamo, nam ga hočejo drugi, če ne drugače pa naši mašniki skaziti. Pri nas je bil črez fašenk in pepelnico osem dni misijon. Bi se moralno vedeti, če res pregnadljivi škof župnika silijo v misijone?! Pa kje ti misjonarji zrastejo? Česa domaći duhovnik ne upa sinat, tisto mora misjonar storiti! Kako korist ima naša fara od misijona? Ženske so ponorele, deklime so pohujane, pubari podivjani, možje jezni, ker so hoteli v vsakega en tucant „Štajercov“ izvleči, če tudi niti enega nimajo. Kaj nam je dal misijon? Dela je premnogo zamuhnega, mir je sel po Muri a nam vzeto veselje do cerkve. Oh, ljudje, kedaj bodete oči odprti! Nas naprednjakov se oklenite. Naš „Štajerc“ vam kaže pravo pot do omike in srč!

Sv. Vid. Čudne reči se godijo pri nas. Gospa nadučiteljeva je pregnala zaporedoma iz farovža kuharice, ter sama postala farovžka kuharica, njen soprog pa „tofeldekar“. Ne moremo razumeti to nadučiteljevo ponizevalno postopanje, ker je drugače zelo ponosenna svoj nad —

Iz Jesenice. Na pustni torek popoldne, ko cela tovarna stoji, so hoteli domaći tovarniški delavci napraviti maškarado ali korso. Valedi tega so bili tudi nabitib lepaki „Velika maškarada in pogreb, pokopa mož z brado.“ To je pa našega novega fajmoštra Antona Škubica tako zvodilo, da je gerent in židarji Čebul zaukazal, da se ta maškaradi uradno prepove. Ker je županški dopis originelen, ga tudi hočemo tukaj objaviti. Glasil se tako-le: — „Gospod Anton Čop, gostilničar na Savi! Županstvo Jesenice Vam prepove jutri t. j. pustni torek 8. februarja t. i. popoldan, da nobena maškarada ne sme po Savi in Jesenich hoditi oziroma voziti. (Opomba: Za počet, Čebul misli, da je ubogi gostilničar za vsako maškarado na cesti odgovoren.) Postopalo se bode zoper isto po § 28. obč. reda točke 7, (točka 7 se glasil: skrbeti, da se ne bode delale v občini pohujevanje) kakor tudi po § 35. obč. reda. (Čebul je naprosil za ta njegov „Befel“ tudi orofnikne na pomoč, ali ti se mu fige pokazali.) Ob enem se Vam naznanja, da je to versko motenje! —) Čebul ima protoklo malo pojma o verskemu motenju, posebno če misli, da će maškarada po cesti Lodi, da že s tem vero moti. Versko motenje bi bilo samo, ako bi Škubič na pustni torek kako procesijo napravil, kar pa Škubič ne sam tega okreniti ne sme, ker so to druge cerkvene postave. Zato je, ker je pri Vas zbirališče maškarade, morate to naznaniti maškaradnemu odboru (Čop še danes ne ve, kdo je bil v temu odboru, ker je bila stvar tajna!! —) Opozljajte se torej še enkrat, da se natancno držite gori navedenih točk, ter jih spolnite, ker drugače Vas in one maškarade zadene v elika kazem. (Pa ja ne 5 dni ričeta, gospod Čebul, saj nas razumeete?!?) Ako ne spolnite gore navedenih točk, postopalo se bode proti Vam policijskim potom. Ako pa to ne bode zadostovalo dobila se bode še druga pomoč! — Županstvo Jesenice, dne 7. februarja 1910, Tone Čebul, gerent m. p. Ko smo to brali, mislili smo v prvem hipu, da je gospod Čebul ta „Befel“ za pustni hec izdal. A salameš, popoldne je res policijskim potom, hromal in je že hotel nedolžnega birta Čopa v špehkomu vleči, a preprečil mu je to naš vrli občinski svetovalec s tem, da ga je policija raznih SS podučil in dokazal da je Čebul sposoben da se sam ne samo na pustni torek, temveč vsaki torek v letu za pusta naštima, in špehkomu on popreje dobro pomede!! — Policaj je bil pa g. svetovalcu do dna srca hvalezan, da je on obenem preprečil, da ga niso navzoči delavci pošteno pretepli! — Tako se je na Jesenicah dne 8. februarja leta 1910 predpost končal. Kakor po navadi, očka Čebul vsaki dan kakega kozla vstrelijo!!

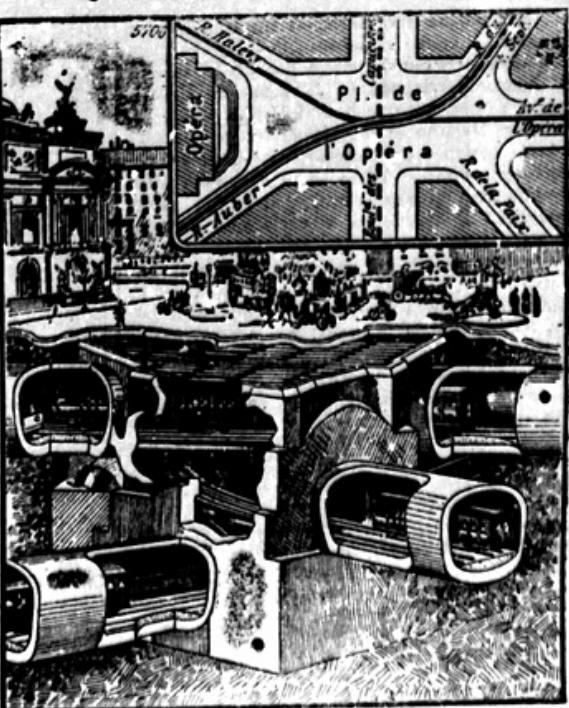
če budem odsej večkrat sitnaril v naš list, v „Štajercu“: pa tudi, da se zdaj oglasim iz tega kraja, jutri zopet iz družega. Ne imenujte me „Jenhu“, rekoč: ta leni vrag noče delati (!). Ampak na pikov vzemlje trdorsčne delodajalce; le ti hočejo, da se revni sloji vladijo iz kraja v kraj po svetu, kakor izgubljeni sinovi ter prosijo za delo, kakor prosjak za koček kruha. Da sem se poslovil od prijaznega mesta Seattle je varok, ker sem bil preveč res coljuben, bolje rečeno: bil sem preveč svobodona-prednega mišljena, bil sem za kapitaliste nezaščiten! Američki kapitalisti in kranjski far sta si v tem oziru v sorodu, dvoje bitij v eni osebi: delaj sanje kakor tornova žival, bodi pokoren in poslušen v vsakem oziru, čeravno v svojo škodo. In ako s korbacem po tebi udriha, imej to za največjo uslugo! Ne predstavljam si pa, da si ravno tako rojeno bitje kakor oni, da produkt, ki ga produciraš, pripada ravno takoj v polni meri tebi, kakor njenu! Bodti zabit kakor klada, ne čitaj ničesar, kar bi odgovarjalo resnicu. In ne misli — Bog obvaruj, da se ti dela krivica! Tedaj si v očeh popov in kapitalista pohlevna ovca. Kakor h trd po začneš razmišljavati, da današnji druzibni red ni pravičen, temveč le korupcija in krivica gnil zistem, tedaj si v očeh popa nepridržav, breverec in svoje nepokorne kosti se bode po smrti cvrle v peku (!) ... Delodajalec pa ti že na tem svetu „plača“ twojo nepokorčino. Tako sta si bile v naši delavnici v Seattle Wash. dve nasprotne stranki v verskem in političnem naziranju. „Scabi“ so vedno povdarijali, da je delavški položaj povsem pravičen, da delavški razmeri ni mogče na boljše preustrojiti, kakor so sedaj. To smo mi odločno zanikali. Opoldne med odmorom je večkrat prišlo do burnih prizorov, dne 12. decembra pa celo do spopada, ko je moj sodelavec in priatelj zbrusil „furhamu“ (delodajev), ko se je mešal v naše zadave, direktno v obrar, rekoč: ko se bi delali mi, poginjiš, ti pogine tvoj Boos (delodajec) in pogine vsa ostala zmes, katera se bliži v današnjem gnenem sistemu. Po besedah pa je bilo kakor ogenj v strehi; konec koncu pa je sledil temeljni pretep. Posledice so zadele seveda nas, ko smo se potegovali za delavški pravico. Drugi dan se je že raznesla novica: čujte trije „germani“, „anarhisti“, „socialisti“ in vrag si ga vedi kaj še, so nameravali „scabško“ fronto Seattle preustrojiti v Union-mesto. In nikjer več dela za nas; ti trije smo bili jaz in dva moja nemška brata. (Op. „Union-mofje“ se nazičijo vsi bratje med seboj). 5. januarju sem se vkrcaj na parobrod, ki me je pojal 1000 milijonov na Seattle v San Francisco. Na morju je bilo jako viharino; kdor se je že vozil po tihemu oceanu, ta ve soditi, kaj je vojina po tihemu morju; bolano je bilo vse do zadnjega moč razun uslužbenec. Fosebno mehkuflne Američanke so imele veliko posla s svojim rahičutnim životom. Jas pa, ko sem se že pošep dvakrat po tem morju vozil, bil sem zdrav kakor riba v vodi in sem se le radoval nad hudočinimi valovi, ko so tako škodočeljno vadigovali parobrod in so potiskovali spodnaktini tal izpod njega. Po trdnevin vožnji sem dcapi v San Francisco (Kal.). Tukaj se nudijo grčni sledovi potresne katastrofe. Nebotična in v najbolj modernem duhu sagrajena postopljiva sedajce debe pa pričajo o vestni arhitekturi in o marljivem delu tukajšnjih posetnikov, načinost kljubovalno delajo napram grozni katastrofi. Misliš sem si in vpravši nekoga, je li mogoče da je bilo vse to v teku širih let zgrajeno? Delati se je „moralo z nadnaravnovo silo! 7 milij na okrog je do zadajega poslopja vse počar uenil in sedaj se na tem prostoru vadigujejo med oblake segajoče hiše. Vmes pa se kaže veliki kupi razvalin; tam stoji gola stena, tam vidis zopet tično vadigalo, vse polomljeno, in med opeko rasuto; tam zopet 10, 14, 16 nadstropno poručeno poslopje, telezno tramovie, vse zvito; tu se vidi, kako strašno disciplino je igrala moč narave! (Pa ne da bi trdili, cenjeni urednik, da je bila to „kazen bolja“? Toliko naivni ja niste? !). Po nekod, ko še trotoarji popravljeni niso, da kažejo kot majhne valove na vodi, da težko človek skosi pride. Povod se se kažejo grozni sledovi potresne katastrofe in preteklo bode še 20 let, popred ko bodo sledovi in povrja izginili. Orjaško poslopje City Hall, (mestna hiša), katere je zavzemala prostor na „en alock square“ (stiri raspotja) in visoka, kakor si jo le predstari Amerikanici upajo sezidati, so odvaljali 4 leta stari material v stran. — Po spomladi nameravajo na dotednem prostoru nov „City Hall“ zidati: kakor se ališi bode stal ogromno sveto 20.000.000 dol. in zgrajen po najnovejši arhitekturi. Na tretji in „market“ ulici, kjer se sedaj vzdiguje krasna palača, (Western Pacific Union Hotel) je imel čez vzetelo delo „kontraktor“ za stopedeset tisoč dolarjev, samo za staro zidovje porušiti. Prvo leto po grozni nesreči je bila jako dobra plača: 10 dolarjev na dan, kar znaša Valega delnarja 50 K in še za to plačo so težko dobili potrebnih delavcev, ker je vsaki dan našlo mnogo, včasih na stotine delavcev smrt pod razvalinami. Kakor mi je pravil neki rojak, ki je bil za časa grozne nesreče tukaj, da so vojaki iz ulic v goreče poslopje na ljudi strelijali, ker so nesrečniki to zahtevali, ker je bila vsaka pomoč izključena in rešitev nemogoča! Koliko oseb je našlo smrt v San Franciscu? O tem statistika nisoči, ker je prepovedano! Sicer bi tuji ne dohajali več v toliki meri v to mesto! Milijonari pa so srečno vedinoma vsi pete odnesli in stanujejo sedaj po raznih malih mestih v Kal.; kakor sem že zdajnji omenil, jih je jake veliko v San Mateo. Milijonarski del mesta tukaj je skoraj popoloma prazen. Vsi komfortno opremljeni „haus“ stojijo prazni ali so pa v najem oddati. Računajo še vedno na to, da bode še mesto San Francisco enkrat potres obiskal in takrat kakor večfaki trdjo, se bode ta otok pogrenzel. Obiskal sem tudi svetovno znani „Golden Gate Park“ o katerem pa se ne morem povoljno izraziti! Njega kras, lepote pa zamoči opisati le umetniško pero! Ogledal sem si v omenjenem „Parku“ tudi „museum“, tam se ti audijs utemeljite se lajnega in starega veča, slike po tisoč let stare, najbolj pa me je zanimal golden bricks (zlati most) v katerem se nahaja komad zlata v vrednosti 41.882.70 dolarjev, najden je bil 11. juniju leta 1858 v Ballarat (Australia) in tehta 2116 uč. — Podneje je tukaj prav prijetno, češ čan nekoliko vetrja, noč pa murna in nekoliko bladna. Kar se dela tiče v tem mesecu tudi ni precej dobro zanj. Delavske „Unije“ so jasno močno organizirane. Najmočnejša organizacija kar jih je sploh v Ameriki, se nahaja tukaj v San Franciscu in ne svetujem nobenemu v San Franciscu hoditi kdor ni v „Union“. Se „Union“-delavci težko dela dobimo, za „scabi“ pa niti govorja z, da bi delo dobili. Torej kdor od rojakov namerava v San Franciscu dela iskat, naj poprej na starom mestu v „Union“ stopi, ker je vstopnina zmerno znižana, tukaj pa stane vstopnina 30 dol, kar bi lahko rekel skoraj preveč! Za sedaj končam in se v kratkem zopet oglastim in ne trdim, če ne zopet iz drugega kraja. Pozdrav vsem rojakom. A. Wershing.

Novice.

Cenjeni dospisnik! Prosimo Vas zopet, da poročate edino stvarne zadeve. Osebnosti v splošnem nimajo pomena. Nadalje omenimo, da

Iz podzemelskega Parisa.

Velika povodenj, ki je dohitala glavno mesto Francoske in katere posledice se skuša zdaj z napornim delom odstraniti, — bila je zato tako nevarna, ker je pod mestom jako veliko vodlin in katakomb, katere je seveda voda napolnila. Posledica tega je bila, da se je zemlja na mnogih krajin pogregnila in da je prislo mnogo poslopij v nevarnost, da se poročajo in pogrezejajo. Paris stoji v resnici nad prepodom. Tam, kjer ni napravila narava sama velikanski vodlin, zgradili so inženirji celo vrsto podzemelskih železnic. Naša slika jih kaže prav odčitno. V desnem kotu zgoraj vidimo načrt velikega trga operе v Paris (Place de l'Opéra). Nadalje pa pogled na trg sam (v levem kotu opersko gledališče.) Spodaj pa vidimo prelez, v katerem je opaziti podzemelske železnice. Pod tem trgom se sreča namreč troje teh podzemelskih železnic. Vsi ti predori so bili sedaj seveda z vodo napolnjeni in treba bode še mnogo dela, preden se jih bode zopet za železniški promet uredili. Naša slika je pač zelo zanimiva!

je sklep uredništva za „dopise“ že v sredo opudne. Le najvažnejše stvari se zamore še pozneje sprejeti!

Cenjenim našim čitateljem naznanjam, da bode „Stajerc“ odsej prinašal redno slike, tikoče se važnih dogodkov, nesreč, zločinov, pomembnih oseb itd. Mislimo, da bodejo naši čitatelji s to uvedbo zadovoljni. Napravilo nam se bode pač mnogo troškov. Ali nam se ne gre za dobiček, marveč mi hočemo ljudstvu kolikor mogoče podkna podati. Upamo pa, da bodejo naši čitatelji pozdravljali uvedbo slik v „Stajercu“ na ta način, da bodejo še bolje in uspešnejše delovali za razširjenje tega lista. Na delo, vi vasi, ki hočete, da se naš „Stajerc“ še bolj razširi in poveča! Naprej!

Družba sv. Cirila in Metoda je bila svoj čas nekako svetisce in kdor je le eno besedico znil, da je ta družba nepotrebna ali kaj ednakega, ta je bil takoj „izdajica“, „Herosrat“ in „Ehaf“ . . . Časi pa se spreminjajo in z njimi ljudje in z ljudmi tudi naši prvki in s prvki naša društva. Vboga slovenska svetnika“ Cyril in Metod sta izgubila pri slovenskih klerikalcih ves kredit. Po navadi padejo ti slovenski klerikalci sicer takoj na kolema, ako le slišijo od kakšnega svetnika. Ali Cyril in Metod sta se zdaj tež črni gospodi zamerila. Brez šale, niti dobre besedice nimajo klerikalci več za ta dva svetnika. Kaplan Korolec bo menda celo v Rim isposoval, da izgubita Cyril in Metod svetniško čast . . . Zakaj vse to? No, Cyril in Metod sta postala „liberalca.“ To na vsak način ne pale za svetnike. In ker so naši slovenski klerikalci še bolj pobožni, kakor svetniki, zato so pričeli zdaj boj. Pred par leti so vplili naši politikujoči duhovniki: kdor ne prinese svojih krvavih grošev za Ciril-Metodovo družbo, da ni ne Slovenc ne katoličan! Danes pa vpijejo isti politikujoči duhovniki: Kdor je pri Ciril-Metodovi družbi, ta je brezverec in nemiktar! Vprašamo torej: Kdaj so imeli ti duhovniški politikarji prav, preje ali zdaj? Ne vemo odgovora! Pač pa vemo, da Ciril-Metodova družba nima za slovensko ljudstvo nobene koristi. Denar, ki ga ta družba nabira večjidel moč revči — kajti slovenski bogatci imajo prenesto zaprite žep! — ta denar se popolnoma brezplodno in brekloristno zapravlja. Mi trdimo, da je vseled tegu Ciril-Metodova družba slovenskemu ljudstvu več štodenova nego koristila. Zato razumejo, da se pametnejši slovenski može ranči ved več brigajo in da nimajo ranči več denarja . . . Vbogi kmetje pa, ki so se pustili svoj čas zapeljati od svojih „pastirjev“, da so svoje kronice porabljali za Ciril-Metodovo, ti vbogi kmetje bodoje zdaj pač glave majali in priznali: vse, kar prinese prvačka politika, je vedno le hudo oškodovanje slovenskega ljudstva!

Škandal na Hrvatskem, ki smrdi naravnost do neb, je odkril zagrebški „Pokret.“ List poroča sledete: Pred 5. leti je kupil neki slovenski konzorcij veleposestvo Jankomir na Hrvatskem. V tem konzorciju so bili ljubljanska pravaka dr. Majaron in dr. Mayländer ter prvački državni poslanec dr. Hočevar. Hoteli so veleposestvo parcelirati. Ali to se ni dalo tako hitro zgoditi. Zato so iskali človeka, ki bi jim posest upravjal. Dobili so ga v osebi sina voditelja hravatske klerikalne stranke dr. Vlado Franka. Dalj so mu 100.000 K na roko, da uredi posestvo. Dr. Frank pa je raje prijatelje vabil in zapravil denar. V kratkem je izginilo vseh teh 100.000 K. Potem je prodal še celo vrsto parcel in denar zapravil. Konzorcij je nakrat odpri ustal in ziral. Ali prvaki niso Franka točili. Zapravljivec jih je znal tolatači in je trdil, da bode ban Rauch posestvo kupili. To so slovenski prvaki tudi zahtevali. Ali Rauch je padel, predno je zamogel to kupcijo izvršiti. Zdal bode morala sodnija govoriti . . . Pač lepo razmire! Naši prvaki vedo prav dobro, da je Hrvatska na robu propada. Ali dr. Hočevar, ki je večkratni milijonar, je hotel vendar, da bi Rauch na škodo Hrvatski poneverjenih 120.000 K plačal. Hrvati se bodejo pač lepo zahvalili za „ljubezen“ slovenskih prvakov. Radovedni smo, kako bode ta nečuvani škandal končal!

Stoletnica. Danes, dne 20. februarja je 100 let, odkar so zmagojuči Francozi v trdnajavi Mantua ustrelili kmetskega junaka tirolskega

Andreja Hofer. Isti dan so ustrelili v Bozenu Hoferjevega prijatelja, kmetu Petra Mayr. Oba sta umrli kot nepozabna junaka avstrijske misli, za katero sta vse žrtvovala. Čast kmetskemu junaku!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Tisti prvački poslanci, kateri so po svojem stanu kmetje, igrajo v tej celi stvari pravzaprav najbolj zlosteno vlogo. Dr. Bevkovič ali dr. Kukovec je pač vse eno, ali dobi kmet kaj podpore ali ne. Takim gospodom ni treba nobene podpore, kajti na enem plesu zapijejo več v Šampanjcu, nego porabi kmet celo mesec za življenske potrebstine. Bevkovič sna računati, da je veselje za — njegovo močno! Kmet je pa naj bodoje lačni in revni, to je prvački vse eno! . . . Radi bi pa enkrat pogledati v arc tistih prvačkih deželnih poslancev, ki so kmeti. Mislimo namreč na Roškarja, Novaka, Pišeka, Tereglava, Meška! Kar se Roškarja tiče, molimo! Mož je bil enkrat proti klerikalni stranki izvoljen, danes pa je njo načelnik. In sploh, kadar ispregovorimo imo Roškar, takrat mislimo na revolver in kri. Ali Meško je kmet, Pišek, Novak in Terglav so kmeti. Ali so ti možakri res klerikalni stranki svojo dašo prodali, da morajo za vse glasovati, kar jim ta komandira? Terglav haje ne zna čitati in je torej velik revet, ker ne ve, kaj dela. Blagovogam na duhu! Ali Pišek, Novak in Meško niso tako nemuni, kakor se delajo. In vendar so ti kmetje-poslanci nastopili zato, da se njeni v bogim bratom podpora odjere Meško, Pišek, Novak, ali vam je res več za svojo čast in za svoj žep, nego za blagor kmetskih sotropinov? Ko bi imeli ti možakri resnično arc za narod, potem bi vrgli svoje poslaniško čast dohtarjem pod noge in bi rekli: Doktorji in profesorji, dejajte, kar bočete in kar morete zagovarjati pred svojo široko vestjo, — ali mi smo kmetje in mi ne sodelujemo pri takem grosovitemu švindelu! To bi morali kmetski poslanci storiti; ali — ne, ti roči se celo ne stramejajo in zagovarjajo ta švindel. Vbogi kmetje, vasi lastni bratje to vas izdali . . .

Doktorji in profesorji so bili pravi povariteli grde obstrukcije v deželneh: zboru, ki je vzel kmetsko siberno podporo in jih izrotila bedi. Mi gotovo nikdar ne zagovarjamo enega dr. Korosca, kajti mot je nad stajerskimi ljudstvom že preveč zagrošil, da bi ga kdo mogel hvaliti. Ali to pot kaplan dr. Korolec ni glavni krivec. Drugi gospodje so ma vseli komando iz roke in ti drugi gospodje so: doktor Bevkovič, doktor Kukovec, profesor Robič in profesor Verstovšek! Ti štiri so drug družega vredni in drug drugemu podobni. V svojem arcu namreč vasi štirje niso pravi klerikalci, kakor jih zahteva naša politična kaplanokratija. Dr. Kukovec sploh trdi, da ni klerikalec in hoče celo duhovniško berajo odpraviti. Ali to pot gre prav lepo s „ta črno!“ Dr. Bevkovič je svoj čas s sabljijo rožljal (torej smrtni greb storil), od katerega ga zmore edino papeti odvezeti. Sicer je pa ta izborni računar tudi svoj čas dejal, da sumore „vse“ postati, samo „klerikalec“ ne. Pozabil je na to svojo besedo in pozabil na smrtni greb. Profesor Robič, prijatelj dr. Ploja, je bil svoj čas tudi bolj „liberalen“; zdaj pa je nakrat klerikalni fanatik. In profesor Verstovšek, no, on je bil še pred kratkim odkriti in očitni liberalec; zdaj pa je nakrat najpobožnejši črnhar. Hahaha! Oti je pobožnost klerikalcov! Ti štirje gospodi so torej v prvi vrsti krivi, da se je deželni zbor razbil in da se je s tem kmetom podporo odzrl. Stajersko ljudstvo, zaposliti si to dohtanje in profesorje!

Od vseh strani dobivamo pretresljiva pisma razburjenih kmetov, ki so izgubili zdaj zadnjo upanje na pomoč. Žal, da nismo prostora, da bi vsaj nekaj teh zanimivih dopisov priobčili. Prvački poslanci bi se čudili, ko bi izvedeli, kako sodi ljudstvo samo o njih. Nikar se ti možakarji sami naj ne varajo, da govoriti „ljudske glas“ na njih shodih. Kmetsko ljudstvo je preponizano, da bi se na takih shodih oglašilo in povedalo svoje mnenje. Kaj bi tudi vse govorjeje pomagalo! Ljudstvo čuti revščino na svojem truplu, v obupanem

pogledu svoje dražine. In te revščine, te zapuščenosti so pač v prvi vrsti slovenski poslanci krivi, kajti ti niso pastili, da bi se ljudstvu podporo dalo! Kmetje, zapomnite se jih!

Velika zmaga v Šoštanju. Pretekli ponedeljek so se pričele občinske volitve v trgu Šoštanj. Koncale so s polnim porazom prvakov. Gospodarskemu polomu Vošnjakove gospodare, pod katerim trpi še danes celo vrsta oseb in „posojilnic“, ki je tokom par let pol milijona krov v zrak vrgel, — temu gospodarskemu polomu torek sledila je zdaj politična katastrofa, kakor je pravki morda nikjer na spodnjem Stajerskem dotivel niso. V vseh treh razredih so zmagali napredni volilci in to v prvem razredu z 6 glasovi vedno, v drugem z 9 glasovi vedno in v tretjem z 43 glasovi vedno. Najpomenembnija je zmaga v tretjem razredu, kajti tukaj so imeli prvaki doslej vedno vedno in so bili sigurni, da jih nikdo ne more premagati . . . Zanimiva je ta volitev iz vsakega stališča. Pomisliti se mora, da je bilo zastopav trga Šoštanj pred 6. leti še popolnoma v prvačkih rokah. Ko so se takrat vrstile občinske volitve in je prvačka volilna komisija videla, da je gre slab, razveljavila je edinstveno vsek tretji naprednici glas. Na tak način je seveda „zmagala.“ Ali napredni volilci so se pritožili in oblast je moralna to krivitno volitev razveljaviti. Medtem so pa prvaki kupili neki travnik, ga parcelirali in razdelili na 160 oseb in to osebu so nakrat kot „prvački volilci“ pridli v volilni mestnik. Navedni in grdi švindel je bil to! Pridlo je drugič do volitve, a prvaki so zopet breskvetno in protipostavno glasove razveljavljali in volitev je bila zopet ovrsena. Ravno tako tretja volitev. Končao so naprednjaki napravili temeljito pričelo in zahtevali, da izvrski volilci c. k. komisar. To se je tudi zgodilo in tako so pri četrti volitvi naprednjaki v 1. in 2. volilnem razredu zmagali. To je bilo pred 6. leti. Med tem časom pa so prvaki v svojih listih vedno vplili, da bodoje prihodnjih zmagali, da je vedno šoštanjskih volilcev prvačke milijonje itd. Napadelo so z napravljenim naprednjaki letini zlasti vlega naprednega župana g. Hansa Worchnagg. Obrekovali so, da so bili vsi pesanti. In tako so menda res misili, da bodoje zmagali. Ali šoštanjski volilci so dokazali, da nimač niti trohice zaupanja do gospodarsko in politično bankerotnih prvačkih vodij. Zato se tudi celo v tretjem razredu volili samo napredne kandidate. Šoštanjski občinski zastop je zdaj popolnoma čist. Tisti ljudje, ki so pokazali svojo „gospodarsko zmožnost“ pri Vošnjaku in Rajterju, ki imajo besedo pri zavedeni prvački posojilnic, — ti ljudje torej ne bodoje nič več govoriti pri občinskem gospodarstvu. In to je velika srča, kajti prvaki, ki so jo pri Vošnjaku, Rajterju, pri posojilnicami itd. tako grozovito zavosili, ti ljudje bi gotovo tudi občino na „bolen“ spravili, ko bi jih vrili šoštanjski volilci ne vrgli tako temeljito iz občinske hiše . . . Čast vrili naprednim volilcem, čast naprednemu trgu Šoštanj!

Narodni dnevnik zdaj kar nori od veselja, da so klerikalci razbili deželni zbor in vzel kmeta podporo. Ravno tako dela, kakor da bi zdaj res pričel lepi čas vživanja in razkoda. Seveda napada ta dohtarski list tudi nas naprednjake in se poteguje za — Kranjako. „Narodni dnevnik“ piše nezarmno, da „stoji Kranjako, kar se tiče deželnega gospodarstva, stokrat na boljšem ko Stajerska.“ To je otročje! Vsak pametni človek vede, da je država še milijone denarja vrgla na Kranjako, da je pa ta dežela valed gospodarstva slovenskih liberalcev popolnoma bankerotna. „Narodni dnevnik“ naj se torej preje podači, predno napiše tako budalost. Ako je pa na Kranjskem res tako dobro, no, potem naj se preseli „Narodni dnevnik“ v Ljubljano. „Sloga“ je itak že tam. Semešno pa je, da pravi „Narodni dnevnik“, da naj dajo nemški bogati in v Ptaju, Celju, Ormožu in Mariboru slovenskim kmetom podpore, ker „ljudstvo v lakoti umira“. Ti nemški „bogatini“ niso obstrukcije delali, oni niso kmetu podpore ugrahlji, oni niso krvi te bede. Naj pa slovenski mogotci kaj dajo! Naj dr. Kukovec pa svojih ekspenzarjev za slovenske kmete porablji! Saj je on tudi kriv, da je deželni zbor razbil! Sicer pa Nemci slovenskemu kmetu v bedi gutavo bolj in večkrat pomagajo,

nego pravki. Kadar se zgodi kakšna nesreča, naj si bode požar ali toča ali kaj drugačega, pridejo slovenski kmetje za podporo v nemška mesta prositi. In dobijo jo tam, kajti Nemci niso tako trdoščni, kakor prvački advokati, ki delajo 2 do 5 krat prevelike račune in rubijo slovenske kmete za 10 vinarjev. Tako stoji stvar in fanteck pri „Narodnem dnevniku“ naj torej raje svoj jekček drži.

Gospoda Ozmec in Meško sta dejelna poslanca za okraja Ptuj in Ormož. V dejelnom zboru sta ta dva gospoda, od katerih je prvi izjimočter, drugi pa kmet, za obstrukcijo delala. Po našem mnenju sta torej Ozmeč in Meško sokriva, da naše po sudu in toči prizadetov prevlastivo od dežele nobene podpore ne dobi, da se ne razdeli brezobrestnih posojil itd. Vprašamo: kako, s kakšnimi argumenti zagovarjata Ozmeč in Meško svoje nastope? V nedeljo se bodoje kmetje v Ptaju in Ormožu zbrali, da povejo svoje kmetsko mnenje o celi tej stvari. Ozmeč in Meško sta povabljeni na ta dva shoda. Radovedni smo, ali bodoča imela pogum poštenjaka, da zagovarjata svoje načelo pred ljudstvom samim.

Hujščak v uredništvu „Narodnega dnevnika“ piše, da naj bi se člani prvačkih strank udeležili naših dveh shodov in nas prismero „prijeti“. Med vrsticami je videti, da bi hujščak rad skandal in pretepe na naših shodih doživel. Pa se fant grozovito moti! Mi imamo dobro, prav dobro sredstvo, iznenediti se nadlesnečev. Na naših shodih ima vsakdo pristop. Ali vsakdo se mora tudi poštovati in dostojno obnašati. Kdor bi pa na naših shodih prišel z namenom, motiti in škandal delati, no, ta se bode grozovito opelk. Toliko smo hoteli hujščaka v narodnjaškem uredništvu povestili, da ne bode mislili, da se kdo njegovi-hujščakari boji. Njegovo potenjanje je itak zaničevanja vredno. Kajti nevedno, zaprvečne prvačke revere k škandalu zapeljati, to ni težko. Gospode pa naj raje sami pridejo! Slovenski dejelni poslanici naj se sami naših shodov udeležijo! Potem bodočno govoriti, prav resno in pa metno in hres vsakega škandala govoriti ...

Potretne obravnave v Mariboru se pričajo 7. marca. Kakor znano, pride to pot tedelja fejmočtra Ogrinča proti „Stajercu“ na razpravo.

Kinoatograf v Ptaju (casino) je pričel s svojimi priredbami. Slike so vesekoni izborne in je naravnost veselje, opazovati kraane prizore. Vsakomur je priporočati obisk tega domačega kinematografa.

Kmetijska potrušnica zgoreje - redovnica imela je proteklo nedeljo občni zbor. C. k. dež. vet. nadzornik F. Slovák je predaval prav podčudivo o raznih živinskih boleznih. Potem so se izvršile razne volitve. Važni in podučni shod je trajal čas 4 ure.

Pohognil je iz vojaške bolničnice infanterist Arnold Deutscher inf. polpolka št. 32 v Mariboru. Pri begu je imel uniformo regimeta št. 47.

Samerer. Viničarski sin Johan Lorbeck v sv. Barberi v Halozah se je v vinski preki obesil. Vzrok samerserja je neznani.

Na vlek strejalo se je pri Hajdini 14. t. m. ob 6. uri zvečer. Krogla je zadeva par centimetrov od okna v voz. K sredi ni bil nikdo ranjen. Zločinca še nimajo.

15-letni ubijalec. V Poličanah so pili delevci rum. Potem so se pričeli najpreve v šali, potlej pa zares metati. Napoled je sunil 15-letni Anton Ajdnik delavca Reguja z nolem dvakrat v hrbot. Regu je ponoci umrl. Ajdnika so oddali sodniji.

Zlate perseke praznoval je te dni v Ptaju hujščnik g. Roman Löcker s svojo soprogo. G. Löcker bil je 40 let dolgo mizarski mojster. Čestitamo mu iz arca!

Utopiti se je hotela v Celju žena Gajšek. Resil je že devljar Schilchert iz vode.

Ponarejeni denar, ki se printza brikone iz Ogrine, so skušali te dni večkrat v Radgoni razkristi. Pazite!

Umrla je v Šoštanju gospa Olga Woschnagg po dolgi in težki bolezni. Bodl vrlj ženi in dobrotnici zemljica lahka!

Tatica 29 letna dekla Polanec iz sv. Duha ukradla je skupno s svojim ljubčekom krčmarja g. Rasteigerja v Slov. Bistrici 2000 K denarja. V Brežicah se je tatica v neki trgovini tako

čudno vedla, da so jo pastili atetirati. Zdaj so ji tativno dokazali.

Z našem mnenju je v zgornjih Hočah viničar Črepinsko posestniškega suma Glaserja, to pa popolnoma po nedolžnosti. Hotel je nekega drugačega raniti. Glaserja so odpeljali v mariborsko bolničnico.

Šestek zadove. 5 razredni šoli v Hajdini in v Cirkovcah se razširiti v 6 razredni. Nadalje se uredi v Teharjih kmetsko gospodinsko šolo.

Uboj. V gornji Novi Vasi so našli fanta Zerota mrtvega. Usmrtil ga je z nožem delavec Krančan iz Skomina-Hudin. Sto se je za dekleto!

In žalosti. Posnetnici Avg. Krajan v Uriovcih pri Ljutomeru je umrl otrok. Od dneva pogreba ni žene več najdeti. Bati se je, da si je nešrečnica iz žalosti življenje vsela, ker je otroka hudo ljubila.

Predrski rep. Kmet Sket iz Ponikve prodal je v sv. Jurju par volov za nekaj čez 1000 K. Takoj, ko je dobil denar, zvabili so ga triji tujci na samotno pot in mu tam denar oropali. Celo škorje so mu roparji klekli. Roparji so bežkone Hrvati in so jo popihali čez mejo.

Iz Korodkega.

Kako se klerikalci berajoja. Iz Velikovec se nam piše: Dne 9. t. m. vrtil se je v Velikovcu pogovor kmetijskih društev tega okraja, pri kateremu se je sklepalo o celi vrsti gospodarsko važnih zadev. Naselilo kmetijskega društva Gorenjini omnil je ob koncu neko novico lista „Mir“, ki se tiče njega in grebinjskega kmetijskega društva. V tej novici se namreč trdi, da se porabila članarino kmetijskih društev za brezplačno razstavljanje „Stajerca“ in „Banerzeitung“. Potem seveda svetuje „Mir“, da naj se takim društvom ne pristopi. „Mirova“ trditve je seveda navadna, grda in hudočna lat! Zbrani kmetje so jo tudi takoj kot laži zarobili. Kajti dobrobiti kmetijskih društev so tako nizki, da se zamore poravnati komaj potrebne investike; zaližig torej ne ostane nič denarja za razstavljanje prepotrebnih listov, „kakor sta „Stajerc“ in „Banerzeitung“. Iz farovščev seveda so brezplačno razstirja „S-Mir“ in ednake latnive enaže. Zbrani kmetje so odločni protestirali proti latnivem in gredem nadnizu boja, ki ga je udemočil „Mir“. Kmetje so injivili, da bodejo proti takim črnim latnikom druge strane avški. Pustite kmete vesaj v njih stremljenju po gospodarskem zboljšanju!

Fajnsolčar in miška. Tisti gospod, ki igra v sv. Petru pri Grabščajnu vlogo Španjolskega provizorja, ki nosi torej duhovniško obliko, čeprav ji po našem mnenju ne dela posebne časti, poslad nam je zopet „popravek“ po § 19. Koustatiramo, da ta njegov „popravek“ ni ne resenjen ne postaven. Vrgli bi ga tudi lahko brez nevarnosti v kol, kajti Serajnik pozna ravno takole postave, kakor duhovniško last: oboje mu je španska vas. Vkljub temu pa objavimo njegov „popravek“, da bodejo naši čitatelji nešramno lažnivost tega človeka izportnali. Serajnikova čekanja se glasi takole: „Ni res, da je v filijalni cerkvi „Ton“ pri sv. Petru pri Grafensteunu miska sv. hostijo snedla“, ampak res je, da so v Jadovcah pri Grabščajnu miški smedle navadne oblate, ki so bili shranjeni v omari; tadi ni res, da se je „Serajnik pred sodnijo že najprej stvari dokazalo“, temveč res je, da se mi pred sodnijo ni dokazalo nobene grde redi; nadalje ni res, da je dotičnih 17 kmetov se pustilo od faršta zapeljati v lat in to je po našem mnenju pač sramotno, za Serajnika sramotno in za dotične kmete tudi sramotno“ res pa je, da so dotični kmetje vsi dobro vedeni, kaj so podpisali, in jaz si stejem v veliko čast, da se jih izmed 17 Jadovčeve podružnice 17 kmetov izjavilo, da so z menoj popolnoma zadovoljni in da odločno obsojajo lažnivo pisane raznle časnikov ... in to je častno tudi za kmete; slednjih ni res, da rabl Serajnik njih imena za pokrivanje lati“, ampak res je, da sem jih rabil v Šokz resnice. Sporočuje Peter Serajnik, provizor.“ — Kaj pravijo naši čitatelji k tej neobupnej prednostji? Koliko velja duhovnik, ki zna na tak način resnice „bodjo hčerko“ zlorabljati? Serajnik sam prizna, da so res triki oblate (iz katerih se dela hostijo) snedle. Torej je vse res, kar smo mi o tej misiji za-

devi pisali. Kar se pa omenjenih 17 kmetov tiče, ki so fajmočtrovo laž podpisali, vemo prav dobro, da so v dan arca sami v čednosti Serajnika prepričani. Kajti res je, da se je temu duhovniškemu tako grde in nemarse stvari pred sodnijo dokazalo, da bi se vsak pošten človek skril, ako bi se nam kaj tacega pripeljal. Serajnik pa stokrat kritič „ne ni ne“, — res je pa le, da dela svoji duhovniški suknji sramoto! In zato smo izpregorodili zdaj zadnjo besedo o tej zadevi. Ali Serajnik naj bode prepričani, da pozna vsa korolka javnost njegovo „moralo“, za katero ne damo niti počennega groša ... Res čudno je, da cerkvena oblast tako umazane osebe bojko službo opravljati pusti!

Mršč pod odru. Delavec G. Pingitz v Celovcu šel je v novo zgradbo gledališča in padel 6 m globoko ter bil takoj mrtav. Mršča so šele drugi dan slušajoč v votlini pod odrom nali.

Tatrina. Nakarica A. Galčič v Celovcu je kradla in potem zbehala.

Autonomi oropali so neznanci na kolodvora v Trbižu. Vzeli so vse sladkarine.

Brop? Hlapac Peter F. v sv. Andreju pravi, da so ga trije možje z odprtimi nožmi napadli in mu oropali 32 K.

Preprostna žalostna novica. Na postaji spodnji Dražburg na „Wechsel“ napadno postavili. Vzeli tega bi kanala en oskens vlek ob drugega zadev. K sreči je delavec Fürbant to operil in dal znaneče, da se je vlek ustavil. Novica bi bila grozovita, ker sta bila oba vlekova polna ljudi. Fürbant gre vse zahvala.

Vlek povzeti je delavec Johanna Petritz v Sintavnici. Petritz je na glavi težko ranjet.

Najstarejši Dunajčan.

Najstarejši mož na Dunaju je bivši mestni poslovnik Moric Weiss. Dne 1. prosinca t. l. je dokončal 106. leta svojega življenja. Ta veli staršek, katerega silko prisiljamo takoj, razveseljuje se to popolnega telesnega in duhovnega

ga zdravja. Weiss je rojen v Schossbergu, ogrski konzult Neutra. Okenil se je s 40 leti. Od njegovih otrok živita le še dva sinova, ki sta tudi že oba sivolica starčka na Dunaju. Ob prički svojega rojstvenega dne dobil je Weiss od vseh strani mnogo dostih.

Po svetu.

Ljubi „Stajerc!“ V lekarno stopivki molak je zahteval: jelenovo mleko, jamborevo mleko, jelovo mleko, miljo mleko in — ubogega grednika mleko, „vsekotero posebje“, pristavi odločno in skoraj nesnapljivo. Lekarji pa napolni stiri male škatlice, ter mleč na mleko ubogega grednika, povejja svojemu slugu: dosegni mi iz kneta „Odepe mlinus“, (to je slovensko „svinjska mleča.“) „Ali je ta mleča od enega obolenca vprava ga med tem molak.“ Ne, ta je od enega zabolence,“ mu odgovori lekarji. Kaj pa je ta Aleks Vilim tako hudočnega storil? nadaljeva molak priznanje, sčem je že precej zastaranega in resnicoljubnega lekarstva v veliko zadrega spravil. „Da, veste vi,“ si popravljajoč odčela, se izgovarja, to je prav za prav pri naš velika službenaka skrnost: vendar pa vam, če že ste tako radovedni, hočem zanpati: ta je ob svojem času svoj nos v vsaki d... k vltaknil in — (to je molak na uho zlepjal —) in ta je vse svoje žive dni en velik prasič bil.“ — Molak se mu priklonil ter odrine s svojimi zaupnimi zdraviljami. —

4 strošek nakrat je porodila neka žena v Berolini. Porodila jih je v 7. mesecu in je malo upanja, da bi novorojenčki pri življenju ostali.

Vzemite,

ako ste vzhodni, hripcvi ali zallajmari in ako zelci dlanice, Fellerjev fluid z sv. Eustafijem. Mi vam se sami prepričali pri psali bolečinah, bolečinah v vrata in v nogovem zdravilnem kader, odstranjajočem, osvetjujočem vplivu. Poskusite davor 8 kros 60 via franko. Izdelovalce edino spozitek E. V. Feller v Stabci, Eisplatz 241 (Hrvaško).

je tisti, o katerem pravi znani in oddišni kemik milne industrije, g. dr. G. DEITE v Berolinu, da ima veliko pralno moč večjo nego milo ali milo in soda ne da bi se lotil perila.

Minlos^{ov} pralni prašek

je torej najboljše, kar se more rabiti za pranje perila, varuje perilo kar se najbolj da misti, je POČENI in daje bliščičko beloto in je popolnoma brez duha.

Zavitek 1/2 kg stane 30 vin.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonialnim blagom in milom.

Na debelo L. Minlos
Dunaj. I. Möller vlastel 3.

Brez recepta v vseh apotekah v steklenicah po K 1-20 in K 2-40 debel. — Svarile: Zahlevajte uresco imo Kiesew!

Zaloge: Ptuj: apotekar pri sistemski jeleni; Maribor: Marija Pomagaj-apoteka; Celje: Marija-Pomagaj-apoteka.

To sredstvo je splošno priznano, poveča speti in pospešuje prebavjanje.

Fabrika kmotarkih in vinogradniških mašin
Jos. Dangl's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

prispeva najnovejše vitale mlatilne stroje, stroje za rezanje krme, šrot-milne, za rezanje repe, rebler za kornzo, senalnice za gnojnicu, trijerje, stroje za mah, grablje za hrvo, ročne grablje (Haandschiepp- und Pierdebeschrechen) za hrvo obratični stroj za košnjo trave in fitja, najnovejše gleisdorfske nadne milne v kamenitih valjkih zasnovane, hidraulidne prese, prese za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Differental Hebelepresswerke) patent „Duchscher“, daje največ tekočine, se dlibajo le pri meni. Angleške sede (Kontakt), rezervoar deles, proizvaja maksim na tas in garancijo. — Cenik našem in franko.

Vendar prišel je čas

ko zamore dobiti vsako za malenkostno ceno pravo srebrno urco naiboljše vrste z pravo stremeno verižico vred.

K 7:00

kotla samo moja prava srebrna anker-remontoar-ura s 36 urnim, antimagnetičnim kolesjem, 3 letno garancijo, z pravo srebrno verižico. Brez rizike, ker je izmenjava dovoljena. Poslje po povzetju

E. HOLZER, Krakova, Stradom 18/26.

Redka priložnost!

Nakupil sem od neke pogorele fabrike celo zalogu krasnih, težkih

flanel-odej za postelj

v najnovejših, najlepših mustrih, ki kažejo dano neznanje, komaj vidite madeže od vode in podjem takih 3 košč za 9 E, ter gospodarske odeje 4 košč za 10 krov proti povzetju. Odeje so prizapravne za vsako boljšo hodo za pokrivanje postelj in oseb in so zelo gorke in fine.

Otto Bekera, v paketini c. kr. nadzoračnik fanače strate
Nachod (Češko).

Giht

revmatične bolečine

Zoltán-žavba

To izkorno priznano masilo dobi se v vaski volji apoteke za 2 kromi pri steklenici. Potisk načrtovan je po apoteki Zoltán, Budimpešta V., Szabadkisziget.

Zalog: Denali, c. in kr. čverna apoteka.

Jablone

sledenči vrst: Kanada Reinette, Aranas Reinette, Mošanger, Šampanjska Reinette ima za oddati sadnodrevesna šola „Karolinenhof“ v Ptaju.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051
pri c. kr. podstatno-kreditnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod

Giro kontu pri
podružnic: avst.
ogrsk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovovanje s
strankami ob de-
lavniki od
8 - 12 ura.

Občanje z
avst. ogrsk.
banke.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posre-
dovanje vsakorčnega posla z avst. ogrsk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovljivo in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Odstrani bolečine, chladi, osveži, ekrepča in desinficira

Chapéjovo dobro dišete rastlinsko-esenčno Franz-žganje

najboljše vseh domaćih sredstev!

Edino občinstvo je poklicano, vodiči c. kakšen domaćem sredstvu; ravno zato ne smatram potrebnim, da bi priporočil Chapéjovo rastlinsko-esenčno Franz-žganje, temveč objavimo raje pismo občinstva; ta pismo povejo vse, kar je potrebno in kar hčete čitatelj vedeti.

Spolnari gospod!

Poslano rastlinsko-esenčno Franz-žganje rabil je moja žena pri kriči v ledinci in pomazujem s polnilom s najboljim uspehom.

Zalog (Slavonija) Gottfried Stepić, vrtnik.

Gospoda Chapéja

Resica (Južno Ogrsko).

Neki prijatelji mi je dal par steklenic Franz-žganja, tako da se nimač ne potrebuje ostati. Odškar rabiš Vale domače sredstvo rastlinsko-esenčno Franz-žganje, so moje nervne bolezni v glavi zelo ponehale. — Rabim naprej.

Z volejstvjem N. Božić

Jedynakiwitz 6.

Beligrad (Srbija) Pađo Jevremović, vrtnik.

Gospoda Chapéja

Resica (Južno Ogrsko).

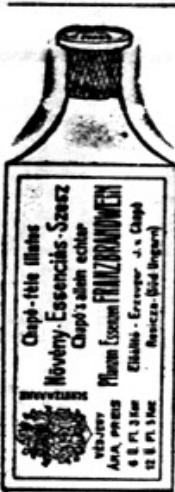
Neki prijatelji mi je dal par steklenic

Vale rastlinsko-esenčnega Franz-žganja, katerega rabiš pri kudri; isti objekt kotaj

in pospešuje izvrtek.

Beligrad (Srbija) Božidar Božić.

Jahja Hoca.

ki je Chapéjovo rastlinsko-esenčno Franz-žganje rabil ali ga se rabi, da nai v vsej tvoji domačem sredstvu poroči. Za loka pisma se plateni nidi; zato naj le tisti pišejo, ki hčete je resničljivosti sotropnom koristiti.

Ne kapi pomerik, če se nai je tako lepo posaja, temveč edino Chapéjovo dobro dišete rastlinsko-esenčno Franz-žganje narvi pri hudelevali. — Jak p. Chapéj, apotekar, Resica (Južno Ogrsko).

S poto se najmanjje 6 malil, 3 srednjik ali 1 velika steklenica na 3 kroze podlje; kdo vname 12 malil

ali 6 srednjik ali 2 veliki, dobi jih za 5 krov.